

Автор: Стефано Паризе

Рубрика: Професия

Публикувана: бр. 1, февруари 2019

Библиотеките не попадат в компетенциите на Европейския съюз, а зависят от отделните държави. Следователно ЕС никога няма да издаде специфична директива за библиотеките, но трябва да вземе под внимание приносът им за въвеждането на стратегиите за развитие на съюза, като им отреди роля при решаването на проблеми от общ интерес.

Библиотеките могат да играят централна роля в медийната и информационната грамотност при възрастното население, да помагат на хората да придобиват основни умения за живота в съвременния свят. Както се вижда от изследването на Фондация „Обществени библиотеки 2020“:

- всяка година 4,6 милиона европейци за пръв път получават интернет достъп през обществените библиотеки;
- интернет достъпът в обществените библиотеки позволява всяка година на 250 000 европейци да си намират работа;
- 24 милиона европейци участват в неформални образователни дейности в обществените библиотеки.

В документ на Европейската комисия в областта на дигитализацията от октомври 2011 г. е очертана специфична стратегия за дигитализация на културни материали, която се смята за една от основните теми на Дневния ред за дигитализация – Препоръки за дигитализация и онлайн достъп до културни материали и дигитално съхранение. Отнася се до дигитализацията и съхранението на европейската културна памет, която включва печатни издания (книги, списания и вестници), снимки, музейни експонати, архивни документи, звукови и аудиовизуални материали, паметници и археологически обекти.

Препоръките, изградени върху опита на откритата през 2008 г. дигитална библиотека Европеана, акцентират върху важността на онлайн достъпа до културни материали, повторната употреба на дигитализирани материали за търговски и нетърговски цели при пълно съблюдаване на авторското право и сродните му права и развитието на ефективни средства за дигитално съхранение като законови задължения, изискващи производителите на дигитални материали да правят по едно или повече копия, достъпни за органа за задължителен депозит.

Както изглежда, ЕС не практикува онова, което проповядва:

- Директивата на Европейския парламент и на Съвета относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество не позволява дигиталното възпроизвеждане на законно притежаван аналогов обект.

- Директивата за осиротели произведения фактически предотвратява възможността библиотеките да започнат масивни кампании за дигитализация.

- ЕС отказва да включи дигитализацията за нетърговски произведения в Директивата за осиротели произведения и просто поощрява специфично за сектора споразумение между заинтересованите страни, което да се договори между организациите, които от една страна са представени от библиотеките, а от друга – от издатели, автори и колективни авторски общества. Меморандумът за разбирателството съдържа основните принципи, които тези страни ще следват, за да лицензират дигитализацията и ще направят достъпни книги и научни списания извън търговско обращение.

- ЕС постоянно отказва да добави специфични ограничения за библиотеките в Директивата за авторското право, за да балансира между необходимостта от защита на авторите и необходимостта на потребителите за достъп до информация и дигитално съдържание: случаят със заемането на електронни материали е емблематичен в този смисъл...

Цялата статия можете да прочете,

ако се абонирате за печатното или електронното издание на [списание ББИА онлайн](#) !